

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 866. Ejecti & fugitivi cui acquirant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Lc. n. c. 9. n. 11. & seq. Laym. L. 4. sum. tr. 5. c. 13. 9. 2. Less. cit. c. 4. r. n. 115. Barbos. cit. n. 12. Castrop. Lc. n. 10. 12. Nav. L. 3. conf. 79. h. t. Pirh. b. t. n. 199. contra D. Antonin. p. 3. tit. 16. c. 5. §. 8. Sylv. V. religio. 6. 9. 17. Cordub. in reg. f. Francisc. c. 1. q. 2. 1. punct. 3. Portel. in dub. regular. v. ejicere ab ordine. n. 5. Villatob. in sum. p. 2. tr. 35. diff. 39. n. 5. & seq. Donat. Tom. 1. tr. 9. §. 2. n. 199. Rodriq. n. 1. q. 30. 20. Pelliz. tom. 2. tr. 8. q. 8. n. 32. quos sequitur Reiffenst. b. t. n. 242. idem dicens de religioso damnato ad Tirimces. Ratio responsionis est, quod hæc observantia non comitentur absolute & inseparabiliter emissionem trium votorum substantialium constituentium religiosum, neque religiosus censetur promittere regulæ & vi illius præceptorum observationem, nisi dum à religione alitur, gubernatur, & in aliorum consortio vivere permittitur; regula siquidem opposita est ad regendos religiosos in communi viuentes, non ad regendos religiosos à religione & communitate separatos. His non obstante, quod nemo ex delicto suo referte debeat commodum, quale reportaret, dum ejectus ab observantia regulæ liberaretur, nam quamvis id per se verum sit, per accidens tamen id fieri potest, ob defectum nimirum alicujus principalis, cui aliqua obligatio annexa est accessoriè, ut in præsentem obligatio ad observantiam regulæ est annexa statui regulari & actuali perseverantia in illo quæ cum deficiat per legitimam & perpetuam ejectionem professi, consequenter etiam & per accidens cesset & deficiat dicta obligatio illa accessoria.

Resp. ad tertium. neque tenentur istiusmodi ejecti dum non sunt in sacris, ad recitandas horas canonicas; cum hæc obligatio solum ex consuetudine annexitur religiosi ad chorum deputatis intra religionem degentibus, & non iis, qui à religione separantur, dum hac separatione cessat eorum deputatio ad chorum, & quidem efficacius, quam si ad gradum laicorum intra eundem ordinem transirent. Suar. Lc. c. 6. n. 12. Castrop. Lc. n. 11. & tr. 7. de horis can. D. 2. p. 1. §. in fine. Barbos. cit. n. 12. citans Sotum. de just. L. 10. q. 5. a. 3. Bonacin. de hor. can. d. 1. q. 2. p. 2. n. 6. & alios. & pro contraria opinione referens Nav. de orat. c. 7. n. 20. Less. de just. L. 2. c. 36. du. n. 50. Azor. inst. mor. p. 1. L. 10. c. 6. à q. 5. Malder. & alios.

4. Resp. ad quartum: non tenentur deferre habitum sui ordinis. Nav. comment. 2. de regul. n. 36. Azor. cit. L. 12. c. 18. q. 13. Sayr. in clavi reg. L. 6. c. 9. n. 28. Less. cit. c. 41. n. 112. Sanch. cit. c. 9. n. 55. quos citat. & sequitur Barb. cit. n. 12. Item Castrop. n. 12. Pirh. n. 200. qui tamen addit, teneri illos eum deferre, si eo spoliati non sint, exemplo Episcopi, qui habitum sui ordinis, ex quo assumptus, deferre debet. Ratio responsionis est, quod habitus ille gestetur ad significandum gestatorem illius esse membrum talis religionis, illique unitum, & sub ejus regimine, quod locum non habet in ejectis, ita Castrop. L. c. non obstante exemplo Episcopi, quia id illi, à religionis regimine separato expresse præcipitur jure communi, nimirum c. 2. de vita & honestate cler. de quo vide Castrop. Lc. p. 24. à n. 10. ad n. 15. ad hæc Episcopus separatur à religione per ascensum ad superiorem statum ac ita habitus religiosi gestatio cedit in honorem religionis, secus ac in ejecto contigit. Castrop. Lc. p. 23. n. 12. cum Suar. Lc. c. 6. n. 14. Quin etiam ejectus, si per sententiam spoliatus est habitu, uti ferè semper fit; eò quod illius gestatio in ignominiam

religionis reputaretur, obligatus est eum non deferre. Nav. Less. Sanch. Castrop. LL. cit. Suar. L. c. n. 24. Sed neque tenetur ejectus ad habitum clericalem deferendum, dum clericus non est; cum neque ex natura rei, neque illo textu juris ad hoc obligetur. Suar. cit. n. 14. Castrop. n. 12. in fine.

Quæst. 866. Ejecti & fugitivi cui acquirant.

1. Resp. primò acquisita per eos quocunque titulo cum illis cedere non possunt quò ad proprietatem seu dominium, aut etiam ad usum fructum propriè talem secundum dicta de utrisque supra. quò ad fugitivos si statum non mutaverint, de jure communi juxta c. abbates 18. q. 2. acquiruntur ea religioni non secus ac obvenientia ei in monasterio degenti, Castrop. tr. 16. d. 3. p. 19. n. 3. Wiestn. b. t. 165. cum communi, exemplo servi fugitivi, cujus fugitivi & ab alio non professi bona acquiruntur domino juxta l. 1. §. 14. ff. de acquir. possess. Fuga siquidem sicut non liberat servum à dominio domini, ita nec fuga religiosi cum à dominio religionis excludit, nec tollit potestatem prælati eum gubernandi & puniendi, an autem acquirantur toti religioni, an conventui, in quo professionem emisit, spectandum esse religionis consuetudinem, cum Sanch. ait Castrop. l. c. n. 1. Idem quod de fugitivo, dicendum quoque de apostata cum Bartol. in cit. §. 14. V. quò fin. 2. astruunt Host. in s. cum olim. n. 13. Tapia in auth. ingressi c. d. ff. Eccl. v. sua. c. 7. n. 1. Sanch. l. 7. mor. c. 33. à n. 2. quos citat & sequitur Wiestn. l. c. Quod si verò fugitivus aliam religionem ingressus sine licentia suorum superiorum prælato eum recipiente conscio hujus malitiæ acquiruntur religioni, à qua suffugit, omnia, nisi fortè intuitu religionis de novo assumptæ ei quid donatum fuerit; cum id potiùs religioni, quam religioso donari videatur. Ita cum Sanch. cit. c. 33. à n. 10. Castrop. l. c. n. 3. Si tamen receptus bonæ fide à prælato secundæ religionis & professionem fecerit, durante illa bona fide acquisita ab eo (intellige operis suis seu labore vel industria; non tamen successione, donatione, legato) cedere monasterio putativo seu secundo censent Nav. comment. 2. de regul. n. 30. Azor. p. 1. c. 10. q. 1. Tapia l. c. 6. n. 22. & 23. apud Castrop. l. c. ipse verò cum Sanch. l. c. n. 16. verius censet contrarium, nimirum quomodocunque acquisita cedere priori monasterio, ex ea ratione, quòd ex bona fide secundi monasterii jus acquisitum priori monasterio succedendi in omnia jura & actiones sui religiosi diminui non possit; non jure naturali, ut constat, non jure positivo; cum in eo derogatum illi non reperitur: neque enim ex eo à servo fugitivo, qui non vero domino sed putativo bona fide possidendi eum acquirat juxta l. si servus, qui bona fide. ff. de acquir. rerum domin. argumentatio valet; cum ratio, cur servus acquirat domino putativo, sit, quòd possessio bona fide præscripta dominium præcedens mutare possit, novumque constituere. l. per eum ff. de acquir. poss. §. fin. putativa verò professio veram professionem causate non possit. porro si religiosus fugitivus sine debita dispensatione promoveatur ad Episcopatum aliudve beneficium, quidquid inde acquirat, cedit Ecclesiæ; cum promotorio illa sit nulla, adeoque beneficia illa habeant se, ac si vacantia, acquisita tamen ab eo, non titulo beneficii aut intuitu illius, sed contemplatione personæ illius, cedunt religioni relicta: & in dubio, cujus intuitu relicta, standum conjeturis ita Castrop. l. c. n. 4. cum Sanch. l. c. n. 26. Item Wiestn. b. t. n. 167.

2. Resp. Secundò: Quod attinet ejectos; quid-
 cum ab iis injustè ejectis ex malitia prælati vel illius
 cum minore parte conventus acquirat, cedit religio-
 nis; quin & si ejectus ex malitia religionis vel conven-
 tus, ea adhuc cedunt religioni (licet hæc iis in pœ-
 nam privari possit, ut volunt aliqui, quod ipsum ta-
 men, qualiter in pœnam privari possit monasterium
 in hoc casu bonis illis, difficile sibi videri ait de Lugo,
 de *Just. d. 3. an. 238* quem vide) cum ea tali expul-
 sione injusta non eximat se ad alendum & gubernan-
 dum illum; ad eoque nec à jure succedendi illi in bo-
 nis ab eo acquisitis, ita Molin. *tom. 1. de just. d. 140.*
vers. quod ad votum. Less. cit. n. 12. Suar. de relig. tom.
4. r. 8. l. 3. c. 6. n. 19. Sanch. cit. c. 33. n. 24. Castrop. l.
c. n. 6. Idem est de expulsis justè pro certo tempore,
 cum ii finito tempore cum omnibus à se acquisitis de-
 beant reverti ad religionem, negant verò id cum Gl.
 in *creand. mox. c. univ. F. languidis. Abb. ibid. ad finem.*
Nav. l. c. n. 33. Azor. cit. l. 12. c. 16. q. 9. Sanch. cit. c. 33.
n. 16. de absolutè & in perpetuum ejecto; eò quòd
 cum monasterium communicationem non habeat;
 ipsumque illum à se expellendo, videatur omnia il-
 lius à se abjicere, exemplo servi, qui, si à domino re-
 linquatur, non domino acquiritur juxta *l. quod servus.*
ff. de stipul. servor. item exemplo infantis expositi à
 parente qui huic non lucratur. *c. univ. de infantib. C.*
langvid. Ad quæ tamen exempta bene respondet Ca-
 strop. *cit. p. 19. n. 12.* non esse paritatem; cum servus
 à domino expulsus consequatur libertatem, & sibi
 acquirat. Infans quoque expositus liberetur patriâ
 potestate, item Dominus expellens servum, parens
 exponens infantem in pœnam privetur illis bonis;
 religiosus verò per ejectionem non consequatur so-
 lutionem à votis, & jugum monasticæ disciplinæ non
 excutiat, neque religio ejectione justâ committat cul-
 pam ob quam bonis religiosi sui privari debeat. Cum
 verò in hoc casu non acquirantur monasterio nec ipsi
 ejecto, & tamen alicui acquiri debeant quoad pro-
 prietatem, cum habenda non sint pro derelictis, cui
 sic acquirenda sint, valde inter se controvertunt
 AA. dum aliqui cum Nav. *l. c.* volunt, eorum domi-
 nium ad Deum, & administrationem ad Episcopum,
 spectare sed minus probabilis est hæc sententia; cum
 omnia bona temporalia cedere debeant in domini-
 um humanum, & non solum in divinum. Ad hæc eor-
 um administratio competere nequeat Episcopo, ut-
 pote secundum dicta concessa ipsi ejecto, & hic non
 reincident magis sub obedientiam Episcopi, quam alii
 clerici sæculares alii, ut Sayr. *in clavi reg. l. 6. c. 9. n.*
28. Azor. l. c. c. 16. q. 9. Sanch. cit. c. 33. n. 28. censent,
 quòd veluti alia bona vacantia pertineant ad princi-
 pem vel remp. ita & hæc; adeoque pontifici acqui-
 ri, & nomine hujus Episcopo vel Ecclesiæ, quæ eo
 defuncto disponere de iis possit. Alii denique, ut Mo-
 lin. *Less. l. cit. Suar. l. c. n. 22. de Lugo de Just. d. 3. n.*
240. Castrop. l. c. p. 19. n. 11. ut extricent se his diffi-
 cultatibus, rejecta illa opinionum varietate probabi-
 lius tenent absolutè (exclusa translatione etiam justè
 ejecti ad Episcopatum vel beneficium religioni non
 subjectum; in quo casu acquisita ab eo omnia cedunt
 Ecclesiæ Episcopali vel in qua est beneficium, juxta
c. univ. 18. q. 1.) omnia ab eo acquisita quò ad domi-
 nium eorum obvenire adhuc monasterio; cum ex eo,
 quòd illum ejecerit, ut sibi inutilem & nocivum, non
 possit inferri etiam bona ab eo acquisita abjecisse;
 cum hæc ei non nocumentum, sed utilitatem affe-
 rant. Et hæc spectato communi antiquo. Siquidem
 circa hæc posteriores pontifices statuerunt diversa
 quædam. Sic Pius IV. constitutione sua: *decens esse*
consensus. Decrevit omnia acquisita à clericis tam

R. P. Laur. Jur. Can. Lib. III.

sæcularibus (exceptis tamen Ecclesiæ Romanæ Car-
 dinalibus) quàm regularibus (exceptis tamen etiam
 laicis, ut Suar. *l. c. l. 3. c. 2. n. 24. Castrop. l. c. n. 20.* ut-
 pote qui licet in favorabilibus veniant nomine cleri-
 corum, non tamen in odiosis & pœnalibus per illicitam
 negotiationem vel aliàs contra sacros canones
 ad Cameram Apostolicam spectare. Unde juxta hanc
 constitutionem regulares non tantum extra claustra
 degentes cum licentia superiorum, vel ad benefici-
 um legitimè promotos, sed & fugitivi & ejecti, quid-
 quid illicitè (intellige de illiciteitate, proveniente
 ex natura rei, vel quia est contra si. canones, & non
 de illicita tantum spectatis propriæ religionis consti-
 tutionibus acquisitione, ut Suar. *l. c. c. 2. n. 25. Ca-*
strop. cit. n. 20.) acquirunt, cedit Cameræ Apostolicæ.
 Addit tamen Suar. *n. 28. Castrop. n. 20.* probabile ef-
 se, religiosum obligatum non esse bona sic acquisita
 applicare dictæ Cameræ ante sententiam Judicis, sed
 posse monasterio cedere, eò quòd, cum constitutio
 hæc sit lex pœnalis privans religionem jure quasito,
 non videatur habere vim ante judicis sententiam,
 pro ut indicant verba dictæ constitutionis: *Quibus*
in vita privati fuerunt; nempe per sententiam. In-
 super statuit Gregor. XIII. in Bulla sua. *Officii nostri.*
 Ut bona quocumque modo acquisita à regulari extra
 claustrum degente, etiam cum legitima venia sui
 prælati, pertinere ad Cameram Apostolicam, nec
 monasterio alterive operi pio adjudicari posse, cujus-
 quoque Bulla meminit Barbof. *in c. fin. h. r. n. 15.* ex-
 pressè dicens de ejectis, quòd undecunque acquisita
 ab iis cedant Cameræ Apostolicæ post eorum obi-
 tum, si decedant extra religionem. Pro eo verò, num
 monachi fugitivi bona, quæ sub habitu clericali mul-
 ta acquirunt, subjecta sunt spoliis Cameræ Apostoli-
 cæ, remittit ad Ricc. *in praxi aur. resol. 389. per eo-*
ram. De cætero quòd dictum in antecedentibus de
 libera administratione, quam habet ejectus à se ac-
 quisitorum, non extendere se eam ad usus vanos &
 illicitos; id ita admittunt Mol. *tom. 2. tr. 2. de just. d.*
276. vers. quod ad ceteros. Less. l. c. n. 113. ut in istius-
 modi usus ab iis facta distributio nihilominus valeat,
 dum usu receptum, sic ab iis accipientes non obliga-
 ri ad restitutionem contrarium, nimirum aliter di-
 stributa ab iis, quàm in honestos usus esse obnoxia re-
 stituiti, tenente Castrop. *cit. p. 19. n. 9.* eò quòd cre-
 dendum non sit, religionem vel Ecclesiam, cui ea
 bona quò ad Dominium & proprietatem compe-
 tunt, concedere illis administrationem in quoscun-
 que usus etiam vanos; cum hic concessionis modus
 nec necessarius sit, nec decens.

Quest. 868. An religio teneatur reddere
 ejectis donata sibi ab iis?

Resp. Non teneri religionem ea bona, quæ justè
 expulsus in eam contulit absolutè per modum
 cujusdam liberalis elemosynæ (uti contulisse cen-
 setur, si ea contulit, nullâ adjectâ conditione, neque
 enim cenferi potest sub ea conditione donasse; si in
 religione permansero, cum animum habuerit sem-
 per in ea perseverandi, nec quicquam de deserenda
 illa cogitaverit, jusque ipsum hunc animum perse-
 verandi præsumat, adeoque dicta conditio in ta-
 li donatione non imbibatur ut Castrop. *l. c. p. 17.*
§. 2. n. 3. juncto num. 6.) potius reddere, quàm
 pauperes vel hospitale, si illis donasset. Sequitur
 ex dictis à potiore ex eo, quòd nequidem juxta
 probabiliorem religio prior transiturò licitè ad aliam
 reddere teneatur sibi ab eo donata conferenda ad
 secundam religionem, ut dictum *præcedente cap. &*
tenent Mol. tom. 1. de just. d. 140. vers. quando re-
ligiosus.

L III